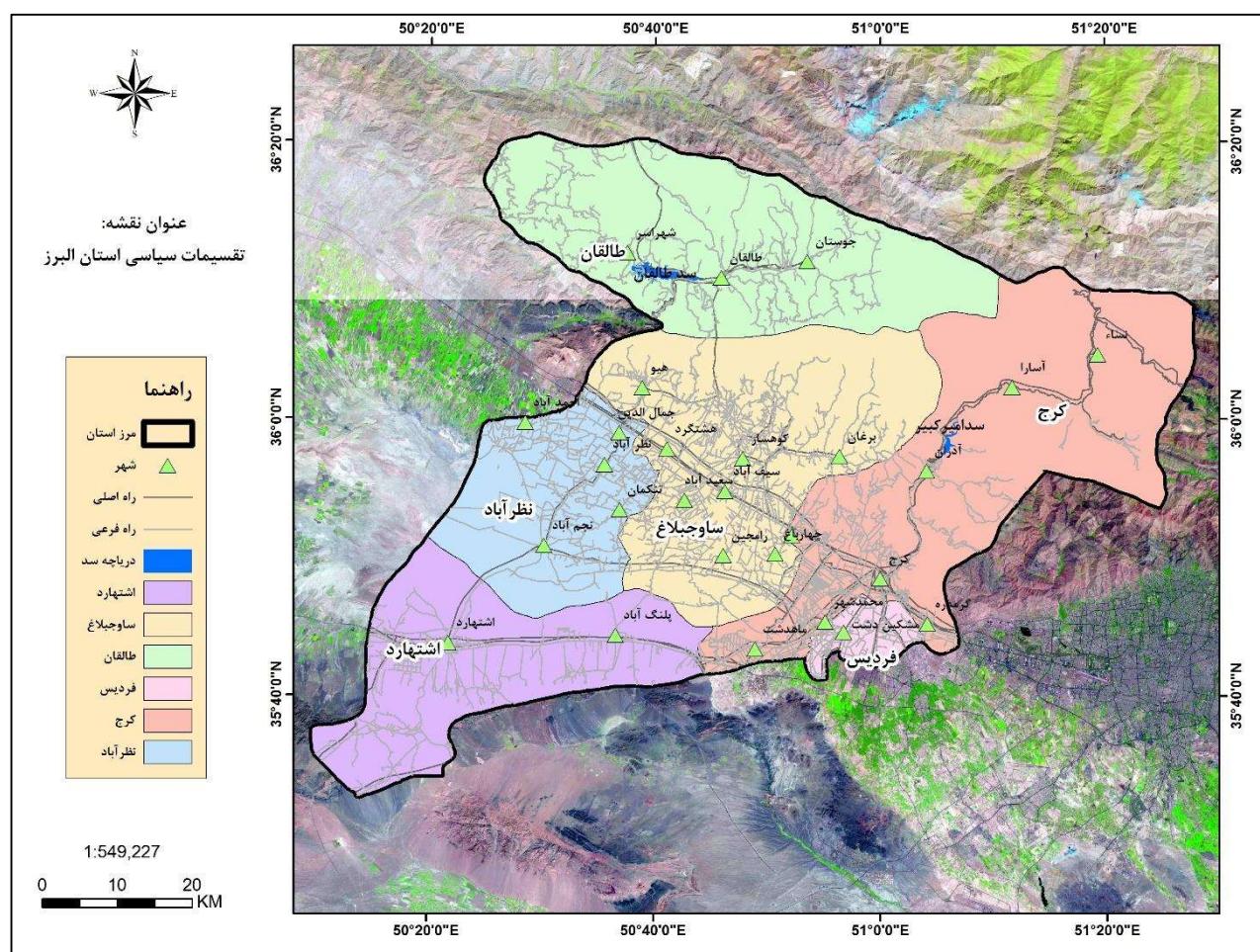

۱-۱- موقعیت مکانی و تقسیمات سیاسی استان البرز

استان البرز سی و یکمین استان ایران بوده و در عرض جغرافیایی ۳۵ درجه و ۳۱ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۲۱ دقیقه شمالی و در طول ۵۰ درجه و ۱۰ دقیقه تا ۵۱ درجه و ۳۰ دقیقه شرقی واقع شده است. مساحت این استان حدود ۵۱۷۴ کیلومترمربع است که سه دهم درصد از مساحت کل کشور را پوشش می‌دهد.

لایحه تأسیس این استان در جلسه هیئت دولت در تاریخ ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۸ تصویب و به مجلس شورای اسلامی فرستاده شد. در ادامه با تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۷ استان البرز بطور رسمی شکل گرفت. در این طرح پیشنهادی کرج به عنوان مرکز استان درنظر گرفته شده است. در نقشه شماره یک تقسیمات سیاسی استان البرز نشان داده شده است.

نقشه شماره (۱)- تقسیمات سیاسی استان البرز (سال ۱۳۹۶)

شهرستان‌های استان البرز در مجموع ۶ شهرستان هستند که عبارتند از:

شهرستان کرج به مرکزیت شهر کرج شامل بخش‌های مرکزی و آسرا

شهرستان ساوجبلاغ به مرکزیت شهر هشتگرد شامل بخش‌های مرکزی، چندار، چهارباغ

شهرستان نظرآباد به مرکزیت شهر نظرآباد شامل بخش‌های مرکزی و تنکمان

شهرستان طالقان به مرکزیت شهر طالقان

شهرستان اشتهارد به مرکزیت شهر اشتهارد شامل بخش‌های مرکزی و پلنگ آباد

شهرستان فردیس به مرکزیت شهر فردیس شامل بخش‌های مرکزی و مشکین دشت

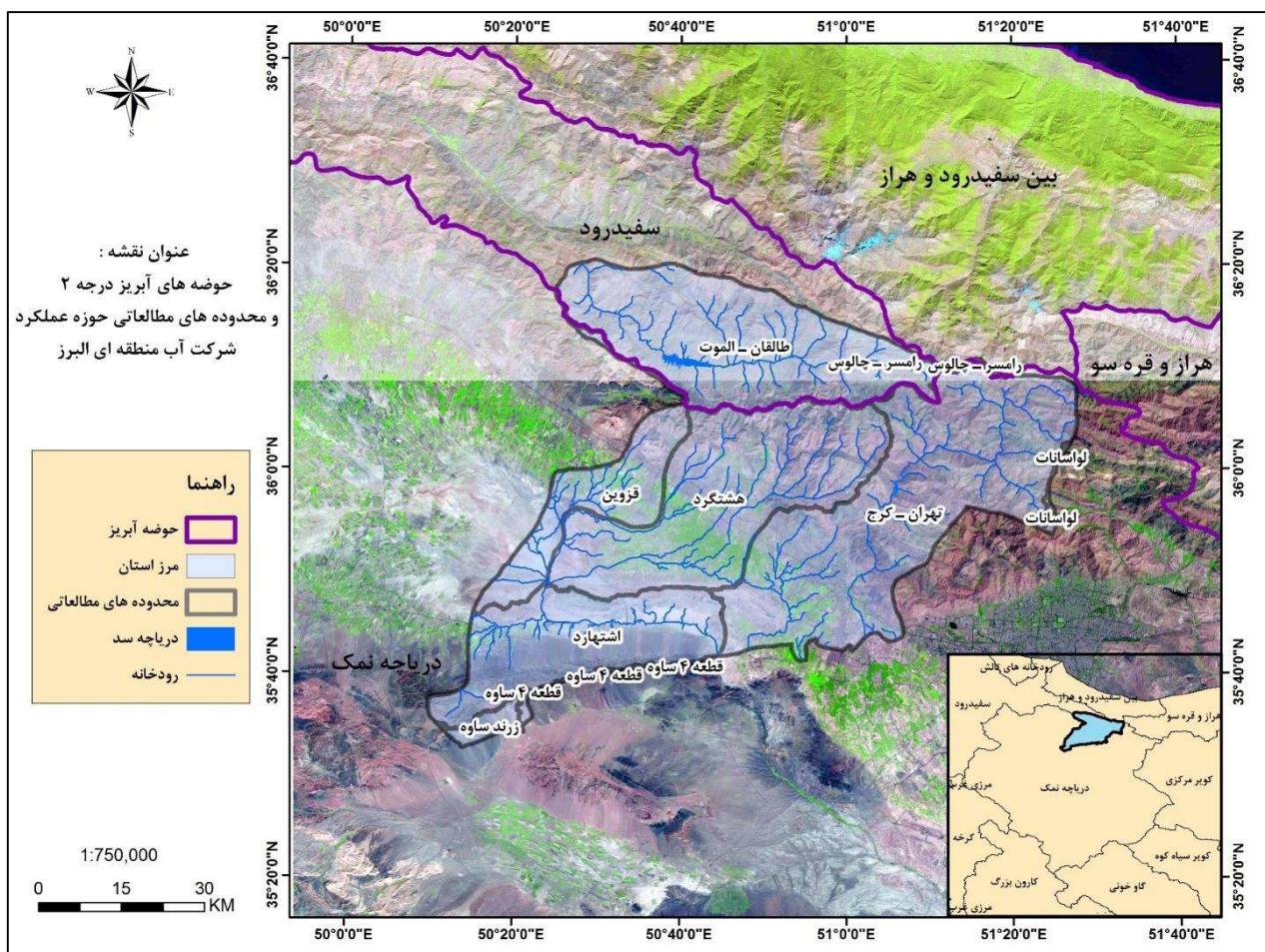
این استان به دلیل وجود کلانشهر کرج و همچوواری با کلانشهر تهران (پایتخت) و همچنین با توجه به مبادرات بسیار بالای

روزانه نیروی انسانی و کالا و خدمات بین دو استان البرز و تهران از اهمیت بسیار بالایی در منطقه برخوردار است.

محدوده سیاسی استان البرز بخش‌هایی از دو حوضه آبریز دریایی مازندران (کد ۱) و کویر مرکزی (کد ۴) را از میان ۶ حوضه آبریز اصلی در بر می‌گیرد. این استان بخش‌هایی از سه حوضه آبریز درجه ۲ تحت عنوان حوضه آبریز دریاچه نمک (کد ۴۱)، حوضه آبریز سفیدرود (کد ۱۳)، بین سفیدرود و هراز (کد ۱۴) را شامل می‌شود و در مجموع با ۹ محدوده مطالعاتی طالقان الموت (کد ۱۳۱۰)، اشتهارد (کد ۴۱۰۴)، هشتگرد (کد ۴۱۰۵)، قزوین (کد ۴۱۰۶)، تهران-کرج (کد ۴۱۳۳)، زرند ساوه (کد ۴۱۰۲)، قطعه ۴ ساوه (کد ۴۱۰۳)، لواستان (کد ۴۱۳۶) و رامسر-چالوس (کد ۴۱۰۲) در ارتباط است. از میان این ۹ محدوده مطالعاتی، محدوده‌های مطالعاتی هشتگرد بطور کامل و بخش عمده مطالعاتی اشتهارد در این استان واقع شده‌اند و همچنین فقط همین دو محدوده تحت تولیت آب منطقه‌ای البرز هستند. در حدود ۲۱,۵ درصد (۱۱۵,۰ کیلومتر مربع) از استان البرز در حوضه آبریز سفیدرود، ۷۸,۳ درصد (۴۰,۴۸,۹ کیلومتر مربع) در حوضه آبریز دریاچه نمک و ۰,۰۰۲ درصد (۹,۶۷ کیلومتر مربع) در حوضه آبریز بین سفیدرود و هراز قرار دارد.

در جدول شماره (۱) وضعیت محدوده‌های مطالعاتی در حوزه عملکرد شرکت آب منطقه‌ای البرز ارائه شده است. همچنین در نقشه شماره (۲) موقعیت کلی استان و محدوده‌های مطالعاتی در حوزه عملکرد شرکت آب منطقه‌ای البرز نشان داده شده است.

جدول شماره (۱) - وضعیت محدوده‌های مطالعاتی در حوزه عملکرد شرکت آب منطقه‌ای البرز

نقشه شماره (۲)- حوضه های آبریز درجه ۲ و محدوده های مطالعاتی در حوزه عملکرد شرکت آب منطقه ای البرز

۱- جمعیت استان

طبق آخرین سرشماری در سال ۱۳۹۵، جمعیت استان البرز به ۲۷۱۲۴۰۰ نفر رسیده است. طبق گزارش مدیر کل آمار و اطلاعات استانداری البرز، این استان چهارمین استان کشور از نظر درصد متوسط رشد سالانه جمعیت در دوره ۹۰ تا ۹۵ است. میزان متوسط نرخ رشد سالانه جمعیت استان البرز سالانه ۲/۳۷ درصد است در حالی که متوسط نرخ رشد سالانه جمعیت در کل کشور ۱/۲۴ درصد می‌باشد.

مساحت استان البرز ۳۰۰ درصد از مساحت کل کشور است در حالیکه ۳/۳۹ درصد از سهم جمعیتی کشور به این استان اختصاص دارد و تراکم جمعیت در هر کیلومتر مربع از استان بر اساس آخرین مرز استان، ۵۲۹ نفر است. این رقم برای کل کشور برابر با ۴۹ نفر در کیلومترمربع است.

۲- وضعیت عمومی آب و هوای استان

آب و هوای استان البرز معتدل بوده و متوسط میزان بارندگی تجمعی ۵ ساله استان برابر با ۷,۴۵۷، ۱۰ ساله برابر با ۴۲۳,۱ و ۳۰ ساله برابر با ۴۱۶,۳ میلیمتر است است که درصد تغییرات میانگین ۵ ساله بارش نسبت به بلندمدت ۳۰ ساله آن برابر با ۹,۹ درصد و درصد تغییرات میانگین ۱۰ ساله بارش نسبت به بلندمدت ۳۰ ساله آن برابر با ۱,۶ درصد می‌باشد که از افزایش میانگین بارش طی سال‌های اخیر حکایت دارد. آب و هوای این استان ترکیبی از انواع خشک سرد، نیمه‌خشک، مدیترانه‌ای، مرطوب و مرطوب سرد است. حداکثر میزان بارندگی در این استان در اوخر زمستان و اوایل تابستان بوده و حداقل میزان آن در شهریور ماه می‌باشد. ماه‌های مرداد و دی بترتیب گرم‌ترین و سردوترین ماه‌های سال در این استان هستند. تنوع اقلیمی و شرایط خاص اکولوژیکی و توپوگرافی استان البرز شرایط زیستی مساعدی را برای انواع وحش فراهم آورده و همچنین پوشش گیاهی این استان را غنای کم‌نظیری بخشیده است.

متوسط بارندگی تجمعی ۵۰ ساله استان البرز بر اساس شبکه تیسن متشكل از ۱۹ ایستگاه هواشناسی برابر با ۴۱۱,۳ میلی‌متر می‌باشد. کمترین بارندگی استان در سال آبی ۷۷-۷۸ و بیشترین آن در سال آبی ۴۷-۴۸ بوده است. تغییرات دما و بارش در استان بسیار بالا بوده و اصلی‌ترین عامل آن می‌تواند به تغییرات ارتفاعی شدید در پهنه استان برگردد. متوسط درجه حرارت ۵ ساله استان برابر با ۱۴,۲۳ درجه سانتی‌گراد، ۱۰ ساله برابر با ۱۳,۶ درجه سانتی‌گراد و ۳۰ ساله برابر با ۱۲,۷۰ درجه سانتی‌گراد است که درصد تغییرات میانگین ۵ ساله دما نسبت به بلندمدت ۳۰ ساله آن برابر با ۱۲,۱ درصد و درصد تغییرات میانگین ۱۰ ساله دما نسبت به بلندمدت ۳۰ ساله آن برابر با ۷,۱ درصد می‌باشد که از افزایش میانگین دما طی سال‌های اخیر حکایت می‌کند. وجود مناطق گرم و بیابانی و پهنه تبخیری در جنوب استان باعث می‌شود بخش اعظمی از نزولات جوی از طریق تبخیر و تعرق از دسترنس خارج شود.